

DOMOVINA

Članek dvakrat na teden, in sicer poak terek in petek. — Članki naj se izročijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje strošek temeljne pristojbine ter od vsake posredne po 20 vin. za vsakekrat; za večje inserate in za mnogokratne inseriranje primeren popust. — Določena za celo leto 3 kren, za pol leta 1 krena, za četrto leta 2 kreni, katera naj se poslija: Upravnišča v Celju.

V varstvo naše vinoreje

V državnem zboru bila je sprejeta pri razpravi carinske in broderske pogodbe z Italijo določitev, vsled katere se je znižala prejšnja carina za uvažanje laškega vina v avstro-ogrsko državo od 40 K na 6 K 40 vin.

Za vsakih 100 kg, bodisi po morju ali po železnici v Avstro-Ogrsko iz Italije vpeljanega vina bilo je torej plačati namesto 40 K le 6 K 40 vin. uvozne carine.

Povod tako močnemu znižanju uvozne carine za laška vina dajale so različne okolščine. Prva taka okolščina je bila pač opravičena bojazen, da utegne trtna naša vinarstvo v kratkem času tako uničiti, da se še za domačo potrebo ne bo pridelalo dosti vina in da bo vsled tega cena vinu tako poskočila, da si ga bodo mogli privoščiti le premožnejši ljudje.

Druga okolščina, katera je dajala povod tako močnemu znižanju uvozne carine na laška vina, je bila pa tudi ta bojazen, da se bo vsled pomanjkanja domačega vina uživanje piva in žganja po avstro-ogrski državi tako udomačilo, da bi se povpraševanje po vinu jako zmanjšalo, kar bi bila seveda velikanska škoda za vse vinorodne dežele.

Tretja okolščina, katera je bila poglavitni povod tako silnemu znižanju uvozne carine na laška vina je bila pa vzajemnost, ki je bila med Avstro-Ogrsko in Italijo potrebna, da so se določile sploh postavke za uvozno carino.

S koncem leta 1903 bo pa potekla doba, za katero je bila sklenjena v govoru stoječa carinska in broderska pogodba z Italijo, in s to vred bo potekla tudi doba za vinsko klavzulo.

Ako danes po devetletnem obstanku te klavzule opazujemo, kakega narodno-gospodar-

skega pomena je bila za naše avstro-ogrsko vinstvo, pridemo do žalostnega zaključka. Trtna uš je v tem času nadaljevala svoje pogubno delo in ga večinoma tudi dokončala, kajti usula nam je po naših vinorodnih krajih malone ves vinski pridelek. Ako vzamemo statistiko v roko, vidimo, da se prideluje po starih, še ne uničenih vinogradih, zlasti pa v obnovljenih vinogradih, ki v naši avstro-ogrski državi hitro napredujejo, še vedno toliko vina, da skoro za dostuje za domačo potrebo. — Vsled tega bi se moralo po našem vinu tako povpraševati, da bi cena poskočila. — Toda žal, da ni tako, ampak samo nasprotno. Iz vseh avstro-ogrskih dežel in krajev se sliši ednaka pritožba, da po domačem vinu nikdo ne vpraša, da mu cena vsled tega vedno bolj in bolj pada, in da se naši vinogradniki nahajajo vsled tega v veliki krizi.

Preustrojitev našega vinarstva zahteva od države, deželnih zastopov, društev in posameznika največjo požrtvovalnost na denarju in delu. — In ako preiskujemo, kje tiči vzrok tej velikanski vinski krizi, v kateri se sedaj nahajamo, do kakega odgovora pridemo? Statistika je zopet, ki nam daje tudi na to pravi odgovor. Ta nam pa pove, da so naša obmorska mesta preplavljena z laškim vinom, ki je vsled nizkih pridelovalnih stroškov, vsled cene vožnje, zlasti pa vsled nizke uvozne carine, tedaj vsled nesrečne vinske klavzule tako po ceni, da je njegova cena veliko manjša, kakor so pridelovalni stroški za naša vina.

Nič čudnega tedaj, da se sliši iz vseh naših vinorodnih krajev samo en glas: proč z vinsko klavzulo, proč z njo, ker koristi le Italiji in vinskim trgovcem, nam pa preti uničiti naše dragoceno vinarstvo.

Deželnozborski volilni redi.

Znamenja dobrih volilnih redov budi si državnozborskih, deželnozborskih ali občinskih so sledeča: 1. mora priti čim več odraslih ljudi do volitve; 2. pri volitvah morajo biti vsi volilci enaki ne glede na stan ali na davek volilca; 3. voliti se mora tajno zaradi odvisnosti volilca in 4. voliti se mora naravnost poslanca, ne potem volilnih mož.

Ko so delali naše državnozborske in deželnozborske volilne rede, so vse te znake prezrli in sicer zaradi tega, ker so edino na ta način mogli pripomoči Nemcem in nemščini do tiste moči in prevlade, katero danes krivično uživajo. Vsi, ki so bili pri sestavljanju volilnih redov, so bili Nemci, celo Prusi. Kako krivično so ti redi sestavljeni, se razvidi samo iz naslednjega zgleda: na Kranjskem je slabih šest odstotkov vsega prebivalstva Nemcev. Teh šest odstotkov ima v deželnem zboru 11 poslancev, to je skoraj tretjino vseh poslancev; na Štajarskem pa je Slovencev 32, beri dvaintrideset odstotkov in ti imajo v deželnem zboru osem poslancev, to je komaj osmino. Če bi šlo po pravici bi smeli imeti na Kranjskem Nemci šest odstotkov poslancev, to je enega. Slovenci na Štajarskem 32 odstotkov, to je 21 poslancev.

Iz gori navedenega vzroka je tudi mogoče, da imajo Nemci v državnem zboru nadpolovično večino glasov, čeprav ne zastopajo niti tretjine vsega avstrijskega prebivalstva. — Slovanom se torej godi v državnem zboru kakor tudi v posameznih deželnih zborih velikanska krivica zaradi krivičnih volilnih redov.

To krivico so začele ne posebno tankočutne in tankovestne avstrijske vlade sprevideti in so začele polagoma blaziti nasprotja, katera obstoje med sedanjimi volilnimi redi in

LISTEK.

Dva Ivana, dva vojaška sina.

(Ruska narodna pravljica.)
(Konec.)

Baba se požuri na trg, se vrne nazaj in pripoveduje:

„Pojavil se je tretji zmaj, poslal cesarju pismo, v pismu zahteva: „Pripelji mi najmlajšo cesaričino za kosilo!“

Ivan, vojaški sin, osedla dobrega svojega konja, zasede in poleti k sinjemu morju. Na bregu stoji prekrasna cesaričina, prikovana za kamen z železno verigo. Vitez pograbl verigo, vdari z njo in jo raztrga kot gnjilo bičevje; potem položi glavo krasni devojki na ramo: „Pobožaj me po glavi, a ne božaj me toliko, temveč glej na morje; ko se pojavi črn oblak, zašumi veter, se vznemiri morje — vzbudi me, junaka!“

Cesaričina ga začne božati po glavi, nenadoma prepreže oblak nebó, veter zašumi, morje se vznemiri — iz sinjega morja se dviga zmaj in vzpenja navzgor. Cesaričina budi Ivana, vojaškega sina, budi ga, budi, ali oni se ne zbudi;

gorko zaplače, in vroča njena solza mu kane na obraz; od tega se vitez prebudi, skoči do svojega konja, a dobri konj je izkopal s kopiti že pol-sežnja zemlje pod seboj. Leti dvanajsterglavi zmaj, neprestano siplje ogenj; pogleda na viteza in kriče: „Lep si, krasen si, junak, ali ni ti usojeno živeti; požri te bom s koščicami!“

„Lažeš, prokleti zmaj, zadavil se bodeš.“
Začneta se biti v smrtnem boju; Ivan, vojaški sin, je tako brz in silno vihtel svojo sabljo, da se mu je očarala, ni je mu bilo več mogoče držati v rokah. In poprosi cesaričino: „Reši me, krasna devojka, snemi s sebe dragoceno ovratnico, nameči jo v sinjem morju in mi ovij sabljo!“ Cesaričina nameči takoj svojo ovratnico in jo poda dobremu junaku. On ovije sabljo in začne sekati z maju glave; odseka mu jih vseh dvanajst, položi glave pod kamen, truplo vrže v morje, a sam pohiti domov, se najé, na pije in leže tri dni in tri noči spavat.

Cesar pošlje zopet kočijaža k morju. Kočijaž se pripelje, vzame cesaričino in jo odpelje v gosto šumo; potegne nož in ga začne brusiti.

„Kaj ti delaš?“ ga vpraša cesaričina.
„Brusim nož, da te zakoljem. Reci očetu, da sem jaz ubil zmaja, potem te pomilostim.“ S tem vplahi krasno devojko, ki se zakolne, da bo govorila po njegovih besedah.

A najmlajša hči je bila ljubljenska cesarjeva. Ko jo ugleda živo, popolnoma celo, se še bolj razveseli in hoče obdariti vodovoza — dati mu najmlajšo caričino za ženo. To se razglasi po vsem cesarstvu. Ko izve Ivan, vojaški sin, da cesar pripravlja svatovščino, gre naravnost na dvor, a tam se časté, gostje pijejo, jedó in zabavajo z raznovrstnimi igrami. Najmlajša cesaričina pogleda na Ivana, vojaškega sina, opazi na njegovi sablji dragoceno svojo ovratnico, skoči izza mize, prime ga za roke in pravi očetu: „Oče, gospodari! Evo ga, ki nas je rešil ljutega zrnja in gotove smrti; a vodovoz je znal samo nož brusiti in govoriti: „Brusim nož, da te zakoljem!“

Cesar se razluti, da takoj vodovoza obešiti, a cesaričino da Ivanu, vojaškemu sinu, in bilo je veliko veselje. Mlada dva začneta skupaj živeti in dobrote deliti.

Medtem ko se je vse to vršilo, čujte, kaj se dogodi bratu Ivana, vojaškega sina, — cesarjevi Ivanu. Nekoč gre on na lov in se nameri na brzonoga jelena. Cesarjevi Ivan vdari konja, začne slediti jelenu, ki se mu pa umika, umika in uide na široko livado. Tu mu izgine jelen izpred oči. Cesarjevi gleda in misli, kam sedaj? Glej, skoz to livado pa teče potoček, in po vodi plavata dve alvi raci. Pomeri s puško,

med ljudskimi ter narodnimi pravicami. Zato so začele vsaj deloma upoštevati prvi gorenji zahtevek volilnih redov, da se namreč dopusti kolikor mogoče odraslih ljudi k volitvi. Uvedli so takozvani splošni volilni razred, v katerem ima pravico voliti vsak polnoletni moški državljani. Ali kaj pomaga to? To je kakor bi pljnil v morje. To ne poravnava niti stotine krivice, koja se godi ljudstvu, posebno njega nižjim slojem sploh in pa posebej narodnostim. Ponekod voli 30.000 volilcev enega poslanca, dočim voli po nekaterih kronovinah komaj 20 ali še manj veleposestnikov tudi enega poslanca.

A ne samo vlada se je začela gibati v prid boljših volilnih redov nego tudi oni, ki imajo od sedaj obstoječih volilnih redov narodni in gospodarski dobiček v rokah, ker jih je sram tako krivičnega profita. Oglasili so se pa tudi prikrajšani narodi, tako n. pr. na Čehi v moravskem deželnem zboru, kjer imajo Nemci večino, vključno temu, da jih je v deželi komaj 29 odstotkov vsega prebivalstva, torej niti toliko, kakor Slovencev na Štajarskem. Razun tega zahtevajo tudi Slovenci v kranjskem deželnem zboru odpravo dosedanjega krivičnega volilnega reda, tako, da se nemškim veleposestnikom izpodmaknejo tla.

Izmed onih, ki imajo krivični profit v rokah, omenjamo tukaj samo štajarske Nemce. Ti so se tudi ganili. A vrgli so drobtinico z bogato obložene mize zatiranemu ljudstvu. 300.000 volilcem, ki bodo imeli voliti v splošnem volilnem razredu, mislijo dati cele štiri poslance. Seveda odpadejo od teh trije Nemcem, in samo eden, a še ta ne gotovo, Slovincem. Da pa pridejo Slovenci v odstotkih v še manjšem številu v deželno zbornico, mislijo dati mestu Gradcu enega poslanca po vrhu, ki bo seveda tudi Nemec. Štajarski Nemci torej popravijo prav malo krivico nad ljudstvom sploh, ob ednem pa zadajo Slovincem v narodnem oziru mnogo večjo novo krivico. Na tako volilno preosnovo mi pihnemo!

Mi se ne bomo sprijaznili z drugačno kakor s splošno, enako, tajno in direktno volilno pravico. Le na ta način bode mogoče dati našemu zatiranemu narodu, kar je njegovega, le na ta način se bo dalo tudi po poslancih v deželnem zboru spoznati, da je tretjina Štajarja slovenska.

Da bi se pokazali napredne, so štajarski nemški deželni očetje tudi sklenili volilni red tako preosnovati, da se bo volilo z listki, tajno. To je vsaj nekaj, — ali napredek se to ne more imenovati, ker sicer bi tudi dolžnik, ki svoj dolg poravnava, trdil, da je vsled tega napreden. Sramotno za nas v Avstriji je, da imamo tako slabe deželnozborske volilne rede. Če bi na Turškem poznali volitve, gotovo bi imeli — boljši volilni red. Naši Nemci kaj radi zabavljajo nad Ogri, češ, da ne dajo ogrskim Nemcem njihovih pravic, da jih prav po azijsko zatirajo,

a toliko pa moramo priznati, da so Ogri nasproti ogrskim Nemcem pravičnejši, kakor Nemci nasproti avstrijskim Slovanom. Kajti Ogri imajo razven na Hrvaškem že uvedeno splošno enako, tajno in direktno volilno pravico. Kedar se bo to še pri nas zgodilo!

Upamo, da se bodo avstrijski Slovani začeli po vseh deželnih zborih gibati ter zahtevati temeljite preosnove deželnozborskih volilnih redov. Začetek je storjen, treba je sedaj le še vztrajnosti. Tudi pri nas na Štajarskem naj poklicani faktorji ljudstvo poučujejo, da zahteva svojih pravic tako glasno, da ga bodo morali slišati v Gradcu in tako dolgo, da ga bodo morali vslišati.

Ako se bode začel boj za preosnovo deželnozborskih volilnih redov, potem bode seveda treba prijeti na vseh koncih — proti Nemcem in Italijanom. Vspeh, kateri nas na podlagi pravičnih deželnozborskih volilnih redov čaka, vreden vsacega tudi najdražjega in najhujšega boja. Slovani pridobivamo na ta način namreč večino v deželnih zborih Gorice in Gradiške, Istre, Morave, Šlezije, primerna zastopstva dobimo v deželnih zborih Štajarske, Trsta, Koroške in Bukovine; pomešlo bi se potem primerno Nemce iz deželnih zbornic Kranjske in Češke.

Da se to čimpreje doseže, pomози nam Bog in sreča junaška!

Celjske in štajarske novice.

(Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju.) Šolska ulica h. št. 21, se vrši vpisovanje v prvi razred za prihodnje šolsko leto dne 15. julija ob 10. uri in 16. septembra od 8.—11. ure. Sprejemni izpiti se začnejo dne 15. julija in 16. septembra t. l. ob 11. uri. Učenci, ki hočejo biti sprejeti v prvi razred, se morajo pravočasno oglasiti, in spremijani od svojih staršev ali njih namestnikov, s seboj prinesiti krstni list in šolska naznanila.

(„Celjski Sokol“) priredi, kakor smo že poročali, v nedeljo, dne 6. julija popoldanski peš izlet na Ostrožno. Tega prvega letošnjega izleta v našo slovensko okolico se udeležijo vsa celjska narodna društva. Zbirališče „Sokolov“ in drugih društev je v „Narodnem domu“ in odtod je odhod ob 2. uri popoldne z godbo na Ostrožno. Na prijaznem vrtu gosp. gostilničarja Zagodeta se bo vršila veselica z uprav sokolskim sporedom. Glavna točka bo, kakor običajno na sokolskih izletih javna telovadba, ki bo obsegala najrazličnejše vaje, in sicer se bo izvajalo: I. oddelek: vaje s kiji ob godbi, II. oddelek: a) vaje s sulicami, b) metanje kamena, c) skupina, d) vzdigovanje uteži in vaje z žogo. I. oddelek: vaje na orodjih (drog, bradlja, konj, skok s prožno desko), vadijo tri vrste z enim menjanjem orodja; b) skupine brez orodja. Igrale se

bodo tudi telovadske igre, h katerim so vabljeni vsi udeleženci izleta. S petjem in godbo se bo zabavalo do mraka in tedaj se bo užgal še pred odhodom umetalen ogenj. Za ta „Sokolov“ izlet se povsod zelo zanima in slišali smo, da se udeležbe istega tudi šmartensko pevsko društvo in druga okoljska narodna društva. Ker so izleti v okolico velikega narodnega pomena, vabimo k najmnogobrojnejši udeležitvi in kličemo našim slovenskim okoličanom na svidenje!

(Občni zbor „Občeslovenskega obrtnega društva“, kateri se je vršil v soboto, dne 28. junija t. l. v sejni dvorani narodne čitalnice v Celju, je bil prav dobro obiskán in je storil mnogo za uspešen razvoj slovenskega obrtništva in trgovstva važnih sklepov. Med drugim naj navedemo izjavo združenih trgovcev in obrtnikov v zvezi z vsemi celjskimi Slovenci, ki zaničujejo podlo in škodoželjno obrekovanje tukajšnjega nemškega nstiča, kateri je hotel našemu narodnemu pekarskemu mojstru g. Fr. Vošnjaku škodovati v njegovi obrti, kar se mu pa ni posrečilo. Občni zbor izreče ednoglasno gospodu E. F. Vošnjaku v vsakem oziru svoje popolno zadovoljstvo ter ga zagotavlja, da mu ostanejo vsi člani in vse rodbine zvesti odjemalci, kakor dosedaj ter da jih v njihovem zaupanju ne more omajati nobeno obrekovanje, najmanj pa, če isto izbaja od ljudi, ki se zbirajo okoli celjske „vahtarce“. Na pot obrekovanja trgovcev in obrtnikov, katero dosledno hodijo naši nasprotniki, iz kolegijalnih ozirih narodni obrtniki ne bodo sledili. O drugih sklepih bomo poročali o priliki.

(Izzivanje c. kr. uradnika) Kaj si že vse upajo naši c. kr. uradniki, spričuje naslednji dogodek: V nedeljo zvečer je šel neki celjski Slovenec mirno in tiho skozi mesto domov; pri kavarni „Merkur“ pa ga nahruli neki cesarsko-kraljevi poštni uradnik z glasnim vzklikom: „Windischer Gauner!“ Vrhutega je še klical in vabil svoje tovariše iz kavarne, da mu pridejo pomagat in pošteno naklestit mirnega Slovence. Ker se ta ni nič zmenil za njegovo nesramno, naravnost pobalinsko izzivanje, ga je c. kr. uradnik spremil skozi vso Kolodvorsko ulico in ga neprestano psoval ter ometaval s primki, kakor: „Windischer Falot“ itd. Slovenec se za vse te psovke ni hotel zmeniti, kot bi se ga nič ne ti-kale, drugače bi nemčurski izzivač pač držal umazan jezik ter bi se drugič dobro premislil, mirne ljudi na cesti napadati. Ko je videl, da je Slovenec ohranil svojo kri mirno ter da se za njegove psovke ne zmeni, je mrmraje odšel. Ta c. kr. uradnik, ki se je vedel tako surovo in pobalinsko, je nekov Winkler, ki služi na celjski pošti, da je v pomoč slovenskemu občinstvu. Da se je vedel tako neolikano, je pač znak tukajšnjih razmer in meče tudi posebno slabo luč na poštno upravo, ki ima takšne ljudi v službi, ki so navadno kričachi in bajlarji, ki se vedejo brezprimerno surovo in nalik pocestnim postoj-

ustreli in ubije obé, ju vzame iz vode, vrže v torbo in odjaha dalje. Jaha in jaha, kar opazi belokamnat dvorec, skoči raz konja, ga priveže in gre v sobe. Povsod pusto — nikjer žive duše, samo v edni sobi plapolja ogenj v peči, na ognjišču stoji ponva, na mizi pa krožnik, vilice in nož. Cesarjevič Ivan vzame iz torbe rati, jima populi perje in očisti, postavi v ponvo in dene v peč.

Nenadoma se pojavi pred njim od neke krasna deklica — taka krasotica, da se ne dá niti povedati, niti s peresom opisati, in mu reče: „Bog blagoslovi, cesarjevič Ivan!“

„Dobro došla, krasna deklica, jej tudi ti z menoj!“

„Jedla bi s teboj, ali se bojim, ti imaš čarobnega konja!“

„Nimam ga pri sebi, nisi ga spoznala, moj čarobni konj je ostal doma, jaz sem prišel sam.“

Komaj zašli to krasna deklica, začne se takoj napihovati, se napihne in spremeni v strašno levinjo, razširi žrelo in pogoltne cesarjeviča celega. Ni bila to navadna deklica, bila je to rodna sestra treh zmajev, ki jih je ubil Ivan, vojaški sin.

Ivan, vojaški sin, se spomni brata, potegne iz žepa robec, obriše se in vidi, — da je krvav. Silno se razžalosti: „Kaj naj to pomeni! Moj

brat je krenil na dobro stran, kjer je imel biti cesar, — a dohitela ga je smrt!“ Poslovi se od žene in tasta in odjaha na vitežkem svojem konju, da poišče brata, cesarjeviča Ivana.

Jaha in jaha vedno dalje ter prijaha ravno v ono cesarstvo, kjer je živel njegov brat, vpraša in izve, da je odšel cesarjevič na lov, da ga je tako zmanjkalo — in da se ni povrnil. Ivan, vojaški sin, gre po isti poti na lov in se nameri na brzonogega jelena. Vitez pohiti za njim, prijaha na široko livado — jelen-mu izgne izpred oči, gleda in vidi, da teče skoz to livado potoček, a na vodi plavata dve raci. Ivan, vojaški sin, ubije raci, prijaha do belokamnatga dvorca in gre v sobe. Povsod pusto — samo v edni sobi plapolja v peči ogenj, in na ognjišču stoji ponva. Ko izpeče raci, ju odnese na dvorišče, sede na prag, reže in je. Nenadoma se pojavi pred njim krasna deklica:

„Bog blagoslovi, junak! Zakaž jaž na dvo-rišču?“

Ivan, vojaški sin, odgovori: „V sobi se mi ne zdi prijazno; na dvorišču je vse bolj veselo! Prisedi, krasna deklica!“

„Z radostjo bi prisedla, ali se bojim tvojega čarobnega konja.“

„Dosti, krasotica, dospel sem na navadnem konju.“

Neumnica mu veruje, začne se napihovati, se pretvori v strašno levinjo in malo, da ni že pogoltnila junaka, kar prihiti njegov čarobni konj in se je oklene z vitežkimi nogami. Ivan, vojaški sin, izvleče svojo ostro sabljo in vikne z gromkim glasom: „Stoj, pošast! Ali si ti požrla mojega brata, cesarjeviča Ivana? Vrni mi ga, sicer te sesekam na drobne kosce.“

Levinja odpre žrelo in vrže cesarjeviča Ivana iz sebe, bil je že mrtev, a sicer nede-takjnen. Ivan, vojaški sin, potegne iz sedla dva mešička zdravilne in žive vode; poškropi brata s zdravilno vodo — telo postane sveže; pokropi ga s živo vodo — cesarjevič stopi na noge in izpregovori: „Ah, kako dolgo sem spal!“ Odgovori Ivan, vojaški sin: „Na veke bi bil spal, da ni bilo mene!“ Potem vzame svojo sabljo in hoče levinji odsekati glavo; ona pa se spremeni v takšno nežno deklico, takšno krasotico, da ni mogoče povedati. Začne gorko plakati in prositi odpuščenja. Ivan, vojaški sin se je usmili in ji da popolno slobodo.

Brata se vrne v dvorec in napravita tridnevno gostijo; potem se ločita: Cesarjevič Ivan ostane v svojem cesarstvu, a Ivan, vojaški sin, odide k svoji ženi in živi z njo v ljubavi in slogi.

pačem ne puste na miru mirnih ljudi. Apelujemo na tukajšnje c. kr. pošto upravo, da takšne ljudi, takšne izzivane nemudoma spravi proč; mi zahtevamo, da t. kr. uslužbenci tudi spoštujejo ono ljudstvo, ki jim skrbi za kruh. Zato ne bomo trpeli, da bi nas zasramoval vsak pri tepenec; pritožimo se gotovo na višjo oblast, ako tukajšnja poštna uprava ne bo ustregla našim željam. Takšni impertinentni slučajji po našem mestu niso redki, temveč se dogajajo prav pogosto in so kričeča ilustracija naših razmer. Navedli smo danes slučaj, ko je c. kr. uradnik nadržal mirnega Slovenca; če si je upal ta to surovost, si lahko mislimo, kakšni prizori se v našem mestu dogajajo, kadar napada poulična družal. Poštni upravi povemo na željo ime na padenega gospoda.

(Domača umetnost.) Gospod Ivan Rozman, stavb. tehn. pri g. Golograncu v Gaberjih, razstavil je v izložbi g. Strupija sliko: „Godbeni poskus“, (reprodukcija po Hugo Kaufmannu). To je njegovo delo, se izza časa, ko je obiskoval slikarsko akademijo in ob enem državno obrtno-tehnično šolo na Dunaju. Da si sl. občinstvo to velezanimivo delo ogleda in se opozori na dosedaj malo znane skromnega našega umetnika, ki se je le po prigovarjanju prijateljev dal pregovoriti, da se pokaže v javnosti, razstavil bo g. Rozman drugi teden istotam svoj umotvor „Marija s Kristusom“ (lastna kompozicija). Slavno občinstvo, posebno prijatelji umetništva, ki se bodo o slikah brezdomno laskavo izrazili, naj si blagovolijo umotvor na novo pokazalega se umetnika narodnjaka ogledati. — Sicer pa še bomo o slikah samih pozneje spregovorili!

(Pasji kontumac.) Ker se pasja steklina v tukajšnjem okraju vedno bolj razširja ter se klajo stekli psi bodisi znanih ali neznanih lastnikov po več krajih tukajšnjega ozemlja in so ogrižli celo že več ljudi in živali in se je na ugriznenih psih že pojavila pasja steklina, se v smislu § 35 splošnega živalskega kužnega zakona op. 29. feb. 1880 podaljša pasji kontumac do preklica v občinah sodnega okraja Vransko, Šmarje, Laško in v kontumaciranih občinah sodnega okraja Celje; v doslej še neokuženih občinah sodnega okraja Celje, v občinah Marija Reka sodnega okraja Vransko, in v občinah sodnega okraja Konjice pa se do preklica razglasuje pasji kontumac ter se imajo po uradnem odloku od 14. dec. 1901 št. 52136 (Uradni list št. 52, 1901) ukrenjene in določene odločbe javno proglasiti in občinstvo nanje opozoriti. Točka 4. zadnjega odloka za kontumacirane občine se razširi v toliko, da se nimajo samo na mejah kontumaciranih občin izobesiti svarilne tablice, temveč da se imajo povsod tam, kjer so pritrjene krajne tablice, izobesiti tudi svarilne tablice z razločnim napisom „Pasji kontumac“, ter se ima o izpolnitvi tega odloka kasneje poročati. Torej je v vseh občinah sodnih okrajev Celje, Vransko, Konjice, Šmarje in Laško razglašen do preklica pasji kontumac. Ako pa se kdo mudi v nekontumaciranem sodnem okraju Gornjigrad, se opozarja na splošno prepoved, da ne sme pustiti psov letati okoli brez nagobčnika, ki je označen z imenom lastnika in njegovega bivališča, kakor je bilo to tudi v uradnem listu razglašeno. Dotični konjederici imajo v od okr. glavarstva določeno rok prehoditi vse občine sodnih okrajev Celje, Vransko, Konjice, Šmarje in Laško ter poloviti vse pse, ki letajo okoli brez nagobčnika in jih brez izjeme pokončati.

(Obesil se je) v cinkarni v Gaberjih pri Celju nek delavec, z imenom Dobrotinšek. Vzrok samomora so slabe gnotne razmere in neozdravljiva zapravljenost.

(Imenovanje.) Ravnateljem teološkega učnega zavoda v Mariboru je imenovan čg. dr. J. Mišker, doslej ravnatelj na deškem semenišču. Za vodjo deškega semenišča pa je imenovan g. prof. Jos. Zidanšek.

(Poštna služba.) Poštar v Velenju, g. J. Goll je imenovan poštarjem I. razreda, 4. stopinje.

(Imenovanje.) Za nadučitelja na štirirazredno ljudsko šolo v Petrovčah pri Celju imenovan je g. A. Žagar, dosedaj nadučitelj na Gorici pri Mozirju.

(Imenovanja pri južni železnici.) Z dnem 1. julija t. l. je imenovan nadučitelj Anton Mazi

(Ljubljana) inšpektorjem. V drugi plačilni razred je premeščen nadučitelj Ivan Vrančič (Ljubljana); v drugi plačilni razred je premeščen učitelj Jožef Droll (Celje); učiteljoma sta imenovana adjunkta Franc Lečen (načelnik v Št. Jurju) in Karol Sajovic (načelnik v Hrastniku); v četrti plačilni razred je premeščen adjunkt Lavoslav Pahor (Ljubljana); adjunktoma sta imenovana asistenti Jožef Fortič (Ljubljana) in Franjo Vidic (Celje); v tretji plačilni razred sta premeščena asistenti Anton Petek (načelnik v Šostanju) in Andrej Vrečko (Gradec); v drugi plačilni razred sta premeščena asistenti Jožef Gaberjevič (Trbovlje) in Fran. Planinšek (Ljubljana); definitivno so nastavljeni asistenti Rudolf Klopčar (Hrastnik), Andrej Keršmanc (Zagorje), Jakob Majerič (Ptuj); provizoričnim koncipijentom je imenovan Aleksander Fatur (Zagorje); provizoričnimi asistenti so imenovani aspiranti: R. hard Svetlič (Polčane), Emil Brinšek (Opatija), Franjo Sedej (Postojna), Zigmund Krajiček (Laško), Ivan Zaplotnik (Zalog) in Florjan Kukovec (Štore); asistentom je imenovan poduradnik Ivan Loos (načelnik na Rečici).

(Imenovanja na srednjih šolah.) Naučni minister je premestil dr. K. Oswalda, pravega učitelja na gimnaziji v Ptuj na državno realko v Gorici. Učitelj na državni gimnaziji v Mariboru R. Straubinger je premeščen v Celovec. Nadalje je imenovan pravim srednješolskim učiteljem dr. A. Dolar za gimnazijo v Mariboru.

(Razširjena šola.) Deželni šolski svet je dne 19. junija sklenil, da se trirazrednica pri Sv. Barbari pri Vurmburgu, okraj Sv. Lenart v Slov. gor., razširi v štirirazrednico.

(Prvi ženski doktor v Gradcu.) V Gradcu je bila v torek promovirana gđ. Seraf Puchleitner iz Knittelfelda doktorjem filozofije.

(Učiteljske premembe.) Nadučitelja sta postala gg. Ivan Tomažič od Sv. Miklavža pri Ormožu na šoli Stara cesta in Fran Černelc od Sv. Petra pod Sv. Gorami v Artičah. V pokoj je šel učitelj v Dobovi pri Brežicah g. Srečko Pirc (V deželne toplice) Rogatec Slatina je došlo do 28. junija t. l. 338 strank s 554 osebami.

(Posojilnica v Vojniku.) Imela je v prvih šestih mesecih t. l. prometa 119 602 71 K, (lani v istem času le 84 138 86 K). Vročilo se je letos 35 385 64 K, (lani v istem času 21 927 67 K); vzdignilo 21 923 09 K, (lani 17 776 31 K). Posodilo se je letos 17 050 K, (lani 12 986 K); vrnilo 5561 K, (lani 8895 K).

(Šaleška čitalnica v Šostanju) prireja vsako nedeljo skupni izlet. Dozdajšnji izleti h Korunu pri Velenju, k Hudoverniku v Velenje, v Škale, v Družmirje so se jako dobro obnesli. Čitalniški pevski zbor, mešani kakor moški, posebno pa ženski zbor kratkočasijo izletnike v izborni meri. Prevodnja g. Remic trudi se, da doseže vrhunec priznanja. — V nedeljo, 13. julija t. l. pa bode izlet k Basistu v Družmirje, kjer se bode razvila prava ljudska veselica. Svirala bode šostanjska narodna godba. Začetek ob 6. uri zvečer. Kdor se boče prav dobro mirno in veselo zabavati, tja naj pride, tam bode videl, v kaki lepi slogi se združujejo vsi sloji od vseh trgov in vasi šostanjskega okraja. Torej na svidenje!

(Iz Sv. Andraža na Polzeli.) Krajni šolski svet vabi za nedeljo 6. t. m. ob pol 4. uri popoldne na šolsko veselico. Na sporedu je „Lurška pastirica“, igra s petjem v štirih dejanjih.

(Tamburaški koncert), ki so ga priredili v nedeljo tamburaši iz Trbovelj v Žalcu, je bil obiskan prav slabo. Vseh udeležencev je bilo okoli 40, ter se je mogel pričeti koncert šele ob 8. uri zvečer. Žalostno je, da je bilo tako malo navzočih, saj je bil čisti dobiček namenjen „Dijakemu domu“ v Celju. Na koncert je prišlo nekaj žalcenav — o, kakšna zaspanost je doma v tem trgu — nekaj jih je prišlo iz Celja, drugi pa so bili od drugod.

(Čitalnica v Brežicah) priredi veliko gledališko predstavo v nedeljo, dne 6. julija 1902 v veliki dvorani „Narodnega doma“ pri kateri bode nastopili kot gostje čast. člani slov. drame iz Ljubljane. Vprizorile se bodo sledeče igre: „Na kosilu bom pri svoji materi“. Igra v enem dejanju. Francoski pisatelj Decourcelle in Thibaut. Poslovenil Val Maedele. „Kdor se poslednji smeje“. Gfoma v enem dejanju. Pisala Marija Knaufova. Preložil Ivan Kalan. „Srečno novo

leto“. Šaljiva igra v enem dejanju. Srbski pisatelj Kosta Trifković. Poslovenil P. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnice se dobivajo v trgovini gosp. Antona Umka v Brežicah.

(Sv. Ivan na Humu blizu Ormoža.) Domači praznik v čast patronu naše podružnice iz leta 1611 slavil se je letos izredno pomenljivo. V predvečer sta gorela pri cerkvi dva manjša kresa; veliki kres pa so priredili dvrsti fantje in čvrste deklice v koperčah po staroslovanskih običajih z obhodom, molitvijo, petjem, godbo in strelbo zares lepo. V torek, 24. junija bile so v jutro v podružnici zapored štiri sv. maše, pridiga, prvo sv. obhajilo za šolarje, šolarski izlet z godbo, pogostitvijo otrok pri Vtičarjevi kleti ter nad vse imenitna posebna slavnost sedmerih sovrstnikov in sošolcev, ki so zares na občudovanja vreden način v krogu svojih roditeljev, prijateljev in častilcev od blizu in daleč, obhajali cerkveno in zabavno svoje petdesetletnico rojstva na primerno okinčanem, gostoljubnem slovenskem Vtičarjevem domu po geslu: „Vse za vero, dom, cesarja!“

(Matura v Mariboru.) Na realki v Mariboru je delalo letos maturo 14 dijakov, od katerih sta dobila dva odliko, dva pa ponavljata skušnjo čez dva meseca. — Na moškem učiteljskišču je maturiralo 17 gojencev, pet jih ponavlja skušnjo čez dva meseca, dva čez eno leto, ostali pa so imeli dober uspeh. — Na ženskem učiteljskišču se je vršila matura 26. minulega meseca.

(Ženska zvestoba.) V Mariboru je žena železniškega sprevednika Skrinarja ušla z očetom svojega moža. Možu je pustila tri otroke.

(Točo in hud vihar) so imeli dne 30. junija v okolici Gradca in še po več krajih Zgornjega Štajerja. Padala je toča, debela kot golobja jajca, ter je lil dež, kot bi bile odprte vse zatvornice neba.

»Dijaški dom« v Celju.

(Piše prof. Anton Bezenšek.)

(Dalje.)

„Kakor trdna skala“ — piše ruski učenjak Kavelin — „stoji krščanska morala trdno ter ne doseže visoko v sredini silnih valov in burij zgodovinskega razvika, in k njej se povračajo ljudje na koncu svojih duševnih blodenj kot k edinemu sredstvu, da ublaže svoje žalosti in bolečine utrujene duše.“ To je idealna vzvišenost krščanske morale.

Vzgoja naše mladine mora biti torej krščanska v pravem smislu besede. In res „vprašanje o vzgoji je — po besedah nekega francoskega učenjaka — za novodobne človeške družbe vprašanje za življenje ali smrt, to je vprašanje, od katerega je odvisna cela bodočnost.“

Zato je bil prvi poziv do naselbine, katero je ustrojil Angličan Penn: „Educate the people!“ (Vzgojite narod!) A vzgoja naroda mora se začeti z nežno mladino, kakor se je jako dobro izrazil Tholuck: „Iz otroške sobice se vlada svetu.“ In tudi zadnja oporoka, katero je dal Washington na smrtni postelji kot zalogo svojemu narodu, se glasi: „Educate the people!“ Za Slovence imajo te besede še poseben pomen z dostavkom: „Vzgojite narod! S tem ga boste rešili propada!“

Zdrav duh pa biva v zdravem telesu (mens sana in corpore sano). Skrbeti moramo torej tudi za zdravje in krepko telesno razvijanje naše mladine. V tem oziru se v mnogem konviktu, penzionatu in semenišču greši. Mladina se tam preveč doma drži, a le redko se vodi na sprehod. Posebno je to škodljivo v takih zavodih, kjer je tudi šola pod isto streho. Kjer imajo dijaki iz konvikta do šole vsaj kakih pet do deset minut pota, tam je že boljše za njihovo zdravje. A sploh bi se morala mladina vsak dan vsaj po eno uro pod nadzorom na čistem zraku se sprehajati; domači vrt ne zadostuje. Poleg sprehoda mora se mladini dati prilika za telovadbo, za primerne igre in zabavo. Razven šolske naj se goji tudi domača gimnastika n. pr. z imenitnim aparatom za okrepčanje prs in mišic, katerega je izumil šolski nadzornik L. Argiader v Bazelu (Arm- und Bruststärker). Ta aparat je za moške in ženske, za slabeje in močnejše, ter je dosti

znan in rabljen v Švici in na Nemškem, a celo v penzionatih po Bolgariji kakor tudi v katoliških duhovnih semeniščih in samostanih v orijentu; videl sem ga n. pr. v St. Stefanu pri Carigradu, v Budji pri Smirni (v Mali Aziji) itd.

Lepa je uredba iger in gimnastike v angleških zavodih, n. pr. v „Robert-College“ u v Carigradu. Sploh se angleški zavodi odlikujejo po svojih higijeničnih napravah po zdravi hrani, katero dajejo dijakom, po svojih igrah na vrtu in domačih zabavah. Zato je mladina tam zdrava, kreпка in živahna, kar jako kontrastuje z raznimi zaduhlimi zavodi, kjer se ne gleda niti na čistoto niti na zdravo hrano, a kamor li na primerne igre in blagodejno zabavo. Nad vhomom takih zavodov bi se res prilegalo — kakor je rekel neki ljubljanski šalivec — da stoji namesto gesla: „virtuti et musis“ drug bolj prikladen nadpis: „servituti et musis“.

V domačem vrtu pa lahko dijaki poleg oddiha in čistega zraka tudi kaj koristnega in poučnega najdejo. Tudi ne bi smel manjkati bučelnjak, urejen po novjšem sistemu. Bučelnjak bi moral pravzaprav biti poleg vsake šole, kjer je mogoče. V tem oziru posebno ogrska vlada gre učiteljem na roke ter jim daje podpore po 80—100 gld da si uredijo vzoren bučelnjak, a od prihoda za vosek in medčasoma povrnejo to svoto državi, seveda brez obresti. Bučela je za mladino vzor pridnosti in reda, kakor tudi mravlja. „Pojdi k mravlji, o lenuh, in delati se uči!“ Primeri nedolžnih živalic tudi uplivajo na mlado dušo.

V dijaškem vrtu se pa mora posaditi razno sadno drevje, katero požaliti in gojiti naj se mladina uči. To ji bo koristno v vsakem stanu, kateregakoli si izbere. Ako pa je mogoče, naj si uredi majhen botaničen vrt, v katerem naj rasto poleg drugih tudi pristne domače rastline in zdravilne bilke, n. pr. po Kneippovem botaničnem atlasu izbrane.

Na dvorišču je lahko kegljišče za zabavo o svobodnem času. V igralni sobi sme biti biljard, šah ali kaka druga igra, katera vedri um, a ne vzbuja strasti. Posebno pa priporočam naši mladini razne angleške igre na prostem, kakor „lawn-tenis“ i. dr. Ker bo „Dijaški dom“ v Celju blizu prostora, kjer se pozimi drsajo, more se ob določenih urah dijakom dovoliti, da gredo na led.

A kar se tiče kopanja poletu, je bistra Savinja kakor nalašč pripravna, da krepeča mlade ude in da daje koži gladkost ter licu rudečico. Čim več bode zavod dal za kopanje v „Diani“, tem manj bo treba šteti „Eskulapu“. Čim večji bodo sprehodi na prostem in čim širja bo soba za „recreacijo“, tem manjša soba bo zadostovala za bolnišnico v zavodu.

Dandanes se zahteva od mladine, da ne zna samo „etiketo“, ampak tudi „etiketo“ ali blagonravje. „Olikani Slovenec“, stara knjiga, morala bo v novi popolnjeni izdaji na svetlo ter mladini v roke. Kdor se zna lepo in vladno obnašati, on vsikdar velja za pet robotih, četudi imajo morda več vade v glavi. Uglajenost je lepa čednost, a pri tem je treba tudi moškega ponosa. Naj vsakdo pomni, da nikdo ni tako visok, da bi se ti sam v primeri z njim moral zaničevati. Poprej sem rekel, da smo mi Slovenci nekako preveč mehki, preskromni in preponižni. Vsega toliko, kolikor je prav! A kar je preveč se s a kruhom ni dobro. Torej ima pesnik prav, ko veli: Trd bodi, neizprosni, mož jeklen! A nekaj srednjega, „aurea mediocritas“ med tem, kakor smo v resnici in med tem, kar pesnik pri svoji „licentia poetica“ zahteva, bode najbolje za ravnilo naši mladini.

Tistešablonske „iztančenosti“ ali prefinenosti „A la Salon parisien“ nam Slovincem ni toliko treba; a pristojnega, gibčnega obnašanja, lepih „manir“ se naj poprime naša mladina čim prej, tem bolje. Med plesi bi le priporočal v tej dobi mladini „kolo“ ali „horó“, katero je lepo, dostojno in narodno. Za tuje plesne nima vsakdo okusa, niti je za to vsaki stan; zato jih pustimo za druge prilike, a ne za dijaški zavod.

Slovenci so posebni prijatelji petja. Petje ima tudi velik vzgojevalni pomen. Ker se pa v srednjih šolah le malo goji domača pesen, mora se dati mladini prilika, da poje v „Dijaškem

domu“ slovenske in druge slovanske pesni. Naši dijaki so se že od nekdaj zaradi tega radi zbirali po raznih gostilnah, samo da so mogli skupno peti. V Celju so imeli svoje dni tako imenovane „slovenske večere“. Po načelu se mora temu ugovarjati, kajti gostilnice niso pripravljeni prostori za zborovanje učence se mladine, a izpričati bi se dala zabava in petje po gostilnicah deloma s tem, ker nimajo drugega pripravnega prostora. A pijančevanje se nikakor ne dá izpričati. Sicer pa tudi tukaj velja: „Abusus non tollit usum“. Ker pa mladina čisto nepremišljeno ravna, zato ji treba zavetja — kakršno je „Dijaški dom“, kjer se bode pelo v poštenih družbi in kjer bodo primerne zabave ob pravem času pod nadzorom ravzateljstva. (Dalje prihodnjic.)

Druge slovenske novice.

(Osebnost.) Občinski svet ljubljanski je v svoji zadnji seji imenoval g. magistratnega konceptnega praktikanta, dr. Miljutina Zarnika magistratnim konceptnim pristavom.

(Slovensko gledališče v Ljubljani) je sprejelo v svoj repertoar za prihodnjo sezono: opero „Psohlavca“ češkega skladatelja Kovačevica, „Don Juana“, Thomasovo „Mignon“, Offenbachovo „Hoffmannove pripovedi“ in Albina „Maričon“.

(Utonil je) v torek popoldne prostak 17. peš polka Jož. Praznik iz Rudnika pri Ljubljani. Šel se je kopat v Ljubljano in zašel v vrtinec.

(Utonil je) pri Ljubljani v rakovskiškem bajerju blavec Lukman. Šel se je kopat in prišel na globoko mesto, in si ni mogel pomagati, ker ni znal plavati. Na dnu ribnika je polno blata, tako da trupla več dni niso mogli dobiti.

(Štrajk.) 200 delavcev pri kamnolomu v Škofji Loki, kjer se pripravlja kamenje za bohinjsko železnico, je začelo štrajkati.

(Drevo je ubilo) dne 25. m. m. posestnika A. Bohinca iz Leš pri Radovljici na Gorenjskem. Drevo je bilo preveč nažagano in se mu pone srečeni ni mogel pravočasno ogniti.

(Konj ga je ubil.) Hlapec P. Češarek iz Gričarice na Gorenjskem je padel pod konja. Konj ga je s kopitom udaril preko čela in mu lobanjo preklal. Voz je šel preko hlapca, ki je nezavesten obležal.

(S tira je skočil) 2. t. m. ob 1. uri popoldne tovarni vlak med postajama Zgornje in Savo. S tira je skočil stroj z vozom v katerem je vlakovodja. Kurilec je nevarno ponesrečen. Pomožni stroj je šel s ključavničarjem iz Ljubljane. Vzrok nesreče še ni znan.

(Ženska realna gimnazija) se baje ustanovi v kratkem v Novem mestu in bo imela svoje prostore v poslopju, kjer je bilo prej okrajno sodišče.

(Velik ogenj) je bil dne 30. junija t. l. dopoldne v vasi Drnovem pri Krškem na Kranjskem. Ker so bili ljudje večinoma na polju, je ogenj uničil osim gospodarjem vsa poslopja, zgorelo je vse orodje, hišna oprava, vsa obleka, krma in nekemu gospodarju tudi 12 prašičev. Prihitele so na kraj nesreče požarne brambice iz Leskovca, Krškega, Vidma, Sv. Križa in Rajhenburga. Škoda je 30 do 35 tisoč kron.

(Mati za sinom v vodo.) V nedeljo popoldne je v Prigorci na Notranjskem utonil osemletni Fr. Mrhar, ki se je šel kopat s tovariši. Tovariši so preplašeni leteli po mater ponesrečenega dečka. Obupana mati je priletela k vodi in brez premisleka skočila v vodo. Ljudem se je posrečilo jo rešiti iz vode, vendar se je tako prehladila, da je sedaj na smrtni postelji.

(Smodnišnico je hotel razstreliti z dinamitom) kočar Jos. Pogorčnik v Rodičah na Koroškem. Smodnišnica je last trgovca Lovrenca Waldcherja. Orožniki so nevarnega človeka zaprli.

(Deželni proračun Koroške) za tekoče leto izkazuje potrebščine 3618 177 kron, pokritja 635 028 K, potemtakem primanjkljaja 2 980 149 K. Potrebščine so narasle od lani za 147 040 kron.

(„Lega Nazionale“) je imela leta 1901 v primorski sekciji dohodkov 76 568 K 29 vin. Šolo v Neblem postavijo jeseni. Nevarnost je za prizadeti del Brd.

Deželni zbori.

Štajarski deželni zbor je imel ta teden skoro vsak dan sejo. V petek se je udeležil seje tudi deželni odbornik g. Fr. Robič. V torek je bilo na dnevnem redu poročilo deželnega odbora o razpravah glede nadaljevanja lokalne železnice St. Pölten Kirchberg v Marija Zell in Gusswerk. Posl. Hagenhofer je interpeliral deželni odbor, zakaj je opustil vložiti načrt zakona glede ustanovitve poljedelskih vzklonih zadrug. Deželni glavar je imel govor za umirnim večletnim poslancem Kienzlom. Posl. Schmiederer je utemeljeval svoj predlog glede ustanovitve nemškega ženskega učiteljskega v Mariboru. Posl. Hagenhofer je interpeliral, da se izda pouk o vzrokih vedno naraščajočih povodnj in o sredstvih to zabraniti. Predlog je namenjen zlasti za očiščenje bregov, ker se poplave vedno bolj množijo, in se gospodarska vrednost zemlje vedno bolj zmanjšuje. Trpi pa tudi finančna moč dežele. Poročilo deželnega odbora glede ustanovitve javne ljudske šole z nemškim učnim jezikom v toplicah Rogatec-Slatina se odda naučnemu odseku. Posl. Stallner je interpeliral zaradi nedostatkov na državni cesti proti Vojniku.

V dalmatinskem deželnem zboru je poslanec Biankini med drugim interpeliral glede olajšanja obiska zagrebškega vsenčilišča; posl. Prodan je pa predlagal, naj dalmatinski poslanci v bodoče polagajo obljube v roke hrvaškega kralja.

Nižje-avstrijski deželni zbor je pričel z razpravo o proračunu za tekoče leto. Potrebščina se proračunava na 31 588 369 kron, pokritje pa 31 810 331 kron.

Moravski deželni zbor deluje normalno, izvzemši nekatere prepire med Mladočehi in klerikalci. Zdi se, da se v tem zasedanju ne pojavljajo tolika narodnostna nasprotstva, kakor pri prejšnjih zasedanjih, ter da se bodo pogajanja med Čehi in Nemci v jeseni zopet obnovila. Ako bi prišlo med tema dvema narodoma do miru, bi bila tudi v dunajskem parlamentu odprta pot k nagodbenim pogajanjem.

V gališkem deželnem zboru se je povodom razprave o budjetnem provizoriju izražala želja, naj se skliče deželni zbor ob ugodnejem času k daljšemu zasedanju. Vloženih je bilo več nujnih predlogov, med temi glede ustanovitve poljsko-nemškega učiteljskega v Bilah, spopolnitve medicinske fakultete v Lvovu, podpravljanje severne železnice, podpiranja poljskih obrambnih društev na zahodno-gališki meji ter glede premembe volilnega reda za deželni zbor na način, da se osnuje peta skupina s 30 mandati ter direktna in tajna volitev.

Dopisi.

Iz Žalca. Dne 24. julija t. l. to je v četrtek pred sv. Jakobom, priredi se drugi veliki skupni izlet na Mrzlico k Hausenbichlerjevi koči. Zjutraj ob 5. uri, bode v župni cerkvi v Grižah sv. maša, potem ob pol 6. uri skupni odhod. Sredi pota pri Berglezu odmor in eventualno okrepčanje. Ob 11. uri blagoslovljenje križa na Mrzlici, potem sledi prosta zabava.

Gotovo je malo planin v Sav. dolini, katerih pohod bi bil tako lahak in prijeten, in raz katerih bi bil razgled tako čarobno slikovit kakor ravno z Mrzlice. Na Mrzlico se pride brez truda, brez nevarnosti, kot da bi šel človek na sprehod, a vendar prideš v par urah na 1127 m visoko planino, z nad katere imaš najlepši razgled na vse štiri dele sveta.

Ker se dobi na Mrzlici navadno vsakokrat, in se bode tudi tokrat skrbelo za izvrstno kapljico, katera okrepča duh in telo, je navadno tudi izvrstna zabava, in smelo smemo trditi, da se še nikdo ni kesal, kateri je napravil izlet na Mrzlico.

Za ta drugi skupni izlet, na ta Savinjski Triglav dne 24. julija t. l., so se že napovedali gostje od blizu in daleč, ter tako upamo, da nas združi ta dan Mrzlica na svoji duhteči livadi iz vseh delov naše mile domovine par ur v medsebojno prijateljsko zabavo.

Ako bi se želelo, pošljejo se izletnikom iz Celja vozovi do gostilne „pri Zamorcu“, kateri popeljejo iste naravnost v Griže, in sicer na

Istvenih vozeh, in bi bilo zato plačati za osebo 1 krono, če je istih osem, ako več, pa primerno manj. Da se pa more za vozove pravočasno preskrbeti, naj blagovolijo izletniki naznaniti do 20. julija t. l. Ivanu Kač v Žalec.

Na planine, na planine, vedno žene me srce, kjer iz divne višočine oko mi slike rajске zrel

Iz St. Mihela nad Laškim. Gospod urednik, kmalu bi me bila zadela grozna nesreča. Bilo je oni dan krog pol 9. ure zjutraj. Sedel sem pred svojo kolibo na Humu ter gledal z „rešpetinom“ proti St. Lenartu, da bi videl, kaj neki zdaj očka Šumljak počne, odkar je bil v „Domovini“ pohvaljen.

Ker zagledam navkreber po strmini naravnost proti moji kolibi sepihati dva moča. Dobro sem ju z „rešpetinom“ razločeval. Eden je bil podoben Šumljaku, krevsal je s palico po kamenju. Njegov tovariš je bil močen človek, cel hrust, imel je v roki velik oblič, po domače „frajč“.

Zona me je obšla, kajti slutil sem, da gresta nad me. Zaklenem torej kolibo ter se varno skrijem ne daleč med pečine.

Hrust s „frajčom“ je primaha prvi na vrh škripaje z zobmi: „Pri moj duš“, tako sem jezen, da bodem vse raznesel, tega vraga morava dol spraviti! Njegov spremljevalec pa je ob palici stokal: „Jezem sem, da sem kar bolan!“

Še večja jeza ju je obšla, ko najdeta kolibo zaklenjeno. Zgrabita vsak po 2-kg težek kamen, tresčita ga s tako močjo v mojo ubogo kolibo, da se je vsa stresla in da se še danes pozna na nji hudodelni udarec.

Hvala Bogu, da imam tako kolibo, ki nima okna, prijatelja bi mi bila vse šipe zdrobila. Morete si misliti, da so se mi v skrivališču lasje od straha žejili. Kaj bo, če me najdeta?

A kmalu sta odšla. Po njunem odhodu sem dal takoj kolibo podreti ter sem se ž njjo preselil k Sv. Mihelu, veste to je na drugo stran Savinje ravno nasproti Humu, odkoder se v St. Lenart prav dobro vidi.

Zdaj Vam je jasno, odkod to, da dobite dopis iz St. Mihela. Tu se čutim varnega. Samo to mi ne gre v glavo, zakaj se je tisti hrust tako razgrej, saj o njem v „Domovini“ še nič stalo ni, jaz sem ga celo prikril, ne hoteč ga izdati, da je tudi on prošil za nemško šolo in da bi rad pisal pri novi občini, katero v St. Lenartu s pomočjo nemške šole kujejo. Naklep gre v „franže“, zato taka jeza!

Gospod urednik, moj „rešpetin“ izvrstno kaže. Skozi njega vidim natančno, kako je ves St. Lenart pred svetom z blatom namazan. To grdo delo so opravili sami „Štajarčevi“ prijatelji, ki imajo umazane roke in vonjajo po nemškuta riji. Glava teh prijateljev sta Časl in Jančič Martin po domače Šumljak. Očka Šumljak ne zna niti besedice nemško, slovenščino pa „pubštabira“ in za silo piše. Ker si vse življenje ni mogel nič prigrisniti, še toliko ne, da bi svoji slamnati koči dimnik omislil, ga je na stare dni njegov „šef“ Časl osrečil z noro mislijo, naj se Slovenci nemštva poprimejo, potem bodo baje slamnate strehe iz naših hribov izginile.

Aj, aj, modra glava! Napotite se malo po nemškem svetu, pojdite v nemške gore, tam je mnogo koč s slamnatimi strehami, čeprav ljudje po nemški golčijo in imajo povrh tega še izdatne krofe. Nemški jezik jim torej ne more popraviti koč. To je v stanu narediti le delavnost in pridnost.

Gospodine Časl in Šumljak, če vama povem to, kar itak sama veste, da ni v očem St. Lenartu nobene druge hiše brez dimnika, nego samo Šumljakova, potem to pomeni toliko kakor dober svet, naj se oče Šumljak poprime pridnosti in dela, naj opusti pohajkovanje, potem dobi njegova kočica dimnik in če boče tudi drugačno streho. Nemški jezik nima torej nobenega vpliva na naše gospodarstvo, pač pa s svojo pridnostjo razumnostjo in pa s pravo pametjo lahko pomagamo.

Najhujše pa je oba zaveznika zadela novica, katero je prinesla celo nemška „vahtarca“ v Celju, češ, da se ni treba bati, da bi šel okr. zastop laški in nemški deželni poslanci Časlu na lito. Postredljivo deželnega šolskega sveta pa je pametno zadržala.

Torej se z nemščino tudi občina ne do-seže? Ne!

Idi, skopaj se sedemkrat v slovenski Savinji, omišli si pri slovenskem krojaču novo obleko, obrj se pri slovenskem brivcu, zapodi „Štajarca“ in njegove prijatelje od se, spoštuj in ljubi svoj slovenski jezik, glej, potem bočeš snažen in lep, skratka, zopet bočeš pravi Slovenec!

Jaz se bodem veselil tvoje spreobrnitve in ti hočem biti iz srca udan. V tem imenu Te lepo pozdravljam!

Habe die Ehre, Herr Jantschitsch, po domače Schumlagg und Herr Tschassil!

Vajin puščavnik pri Sv. Mihelu.

Iz Ptujja. (Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptujju). Kakor se je že objavilo, priredi društvo letos po večletnem prestanku zopet veliki koncert v Ptujju na dvorišču samostana č. gg. oo. minoritov. Dan koncerta objavi se pozneje.

Različni nagibi bili so odločilni za društveni odbor, da se je odločil po daljšem odmoru težavnega trudapolnega dela, — prireditve koncerta. Doslej je uprizoril velikih koncertov največ ovir in preglavice prizadevala godba, ki je navadno v zadnjem hipu vsled dobro znanih spletkarij vedno in redno svoje sodelovanje odpovedala. Tega se zdaj ni bati, ker sta zdaj dve dobro izveščani narodni godbi na razpolago. Ne gleda na velikaški vpliv in pomen velikih koncertov na socialni razvoj slovenskega na Spod. Štajarskem, bili so koncerti vsled mnogoletnih opazovanj in skušenj vedno priljubljeni sestanek slovenske narodne inteligence, zatorej so bile vse muzikalne priredbe tega društva širom slovenske domovine dobro obiskane in sicer izvanredno.

Vrhu tega hoče slovensko učiteljstvo na Spod. Štajarskem javno pokazati, koliko se je v teku teh let naučilo, v čem in koliko je na predovalo na glasbenem polju. Zaradi tega na stopa mlad učitelj — strokovnjak kot dirigent in zaradi tega se prepustite dve pesmi — en moški in en mešani zbor — čast. pevkam in pevcem z društvom v tekmovanje, ter se bo poklonila za najbolje popevano in prednašano pesem častna društvena diploma.

Razun teh dveh pesmij odločil se je odbor za moška zbora: „Jadransko morje“ in „Slovenski svet ti si krasan!“ in mešana zbora: „Grajska hči“ in „Slovenskim mladencem“. Prvi dve imajo čast. pevci v 11 zvezku „Mohorjeve pesmarice“, za note zadnjih dveh pesmij pa se naj marljivo in dragevolje oglašajo pri odboru „Slov. pevskega društva v Ptujju“.

Nabiralne pole so se že zunanjim čast. gg. poverjenikom razposlale, do katerih se obračamo z gorko prošnjo, da store, kolikor je v njihovi moči.

Nadejamo se, da se temu vabilu mnogoštevilno odzovete ter beležimo z odličnim spoštovanjem in pevskim pozdravom za odbor „Slov. pevskega društva v Ptujju“.

V Ptujju dne 22. rožnika 1902.

Tajnik: Predsednik:
Kajnih Val. Zupančič.

Narodno-gospodarske novice.

Dojača zdravila za živino.

Iz raznih virov in skušenj nabral Pohorski.
(Dalje.)

Kis ali jesih, zmešan za frakel veliko z žlico strdi in osem gramov galuna je zdravilo za gobce, ki se napravijo teletu v gobcu. S tem zdravilom se gobec trikrat na dan briže in če hitro ne pomaga, se teletu daje dvakrat na dan po en gram rabarbare in štiri grame magnezije na vodi, dokler ni zdravo.

Kis zmešan s polovico toliko strdi je jako dobro zdravilo za ranjeni jezik pri goveji živini, konjih, ovcah itd. Enako tudi za bolenje gobca ni boljšega zdravila od tega.

Kis zmešan s solitarjem je zdravilo za ovce, ki imajo metljaje v drobju. Vzame se 60 gramov kisa, v katerega se zmeša 15 gramov solitarja, in bolni ovci piti da. To je treba ponavljati precej časa, dokler ovca ne ozdravi.

Kolmeževe korenine, encijan in bri njeve pagode so dobro zdravilo za vodenico pri svinjah. Vzame se od kraja po 100 gramov vsakega, zdrobi in dobi zmeša ter v jutro in zvečer daje po 15 gramov tega prahu h krmi bolne svinje. Če pa je bolezen huda, vzame naj se polovico več tega zdravila.

Korenine sladke, katerim se doda encijanovega prahu in žveplovega cvetu, vsakega po 60 gramov, so dobro zdravilo za kašelj pri svinjah. Zmešati se mora vse to s četrt kilo strdi in za oreh veliko tega močnika vsak dan dvakrat svinji na jezik namazati.

Korenje je dobro zdravilo za krvemok pri goveji živini. Zreže se ga nekaj kilogramov na drobno, dobro skuha in potem skozi cunjico precedi. Tej pijaci se doda še žlico grenke ali Glavberjeve soli, ter v jutru in zvečer živini po bokaln piti da.

Kostanj divji se hvali kot dobra krma za živino. Konjem in govedom se daje cel ali le malo zdrobljen, kravam se daje zmlet ali stolčen, zmešan z rezanico, ovcam pa „šrotan“ ali pa cel. Tudi se hvali kostanj kot zdravilo za razne bolezni želodca in črev, če so oslabele po driski — pa brez vnetja. Če si je živina želodec pokvarila, da ne je rada, se ji naj daje kostanja, da se bo želodec zboljšal in ozdravil.

Lanenolje je jako čislano zdravilo zoper grizenje in napenjanje živine ter zablatenje. Daje se ga govedi in konjem po en četrt litra, mali živini pa pol manje naenkrat.

Mandeljni grenki so najbolj priprosto zdravilo driske pri teletih. Kupi se jih za 10 krajcarjev, prav drobno stolče in v litru sladkega mleka prekubajo. To se teletu enkrat vlije v gobec in navadno je driska pri kraju, če ne, se pa še enkrat zdravilo ponovi.

Mast svinjska je dober pomoček obratiti vole pri težavni vožnji rejene. Naj se jim vsako jutro daje po koščeku, kar stori, da pri najhujši vožnji vztrajajo. Pa je tudi svinjska mast dobro zdravilo proti bolenju v trebuhu, črevah in zapiranju. Naj se v košček masti porine par česnovih strokov ali pa par zrn lorberja (lavorja), kar stori, da začnejo vetrovi izhajati in bolezen izgine.

Mast svinjska zmešana z enako množino terpentinovnega olja je jako hvaljeno mazilo za garje pri konjih, goveji živini in ovcah. S tem mazilom se garje vsak dan enkrat namažejo tako dolgo, da izginejo. Mazilo se pa s črnim milom izmiva.

Tudi je svinjska mast jako izvrstno mazilo za ured pri konjih. Vsak dan se mora uredova oteklina dobro oribati s svinjsko mastjo (tukaj tudi gosjo, ali celo z neosoljenim surovim maslom) in ko je ured že mehak, se na spodnji strani predere, gnoj iztisne in zopet z mastjo maže, da je koža popolnoma zdrava.

Mleko kisló je dobro zdravilo pri kravah, s katerim je združeno krvavo mleko. Naj se ga po dva litra na dan zmeša med pijačo in kravi piti daje, kar je baje najboljšo zdravilo one bolezni.

Mleko in mlo je tudi dober pomoček zoper napenjanje živine. Napihnjenu živinčetu se da liter mlačnega mleka, v katerem se je osminka kile mila raztopila. Medtem se živini leva lakotnica mečno drgne s slamo in v kratkem je napenjanje ozdravljeno. (Dalje prihodnjic.)

Politični pregled.

(K položaju.) Cesar je pozval k sebi avstrijskega in ogrskega ministrskega predsednika Körberja in Szella ter zunanjega ministra Goluchowskega na posvetovanje radi nagodbe. Pred posvetovanjem je bil Szell še posebej pri cesarju. Nagodbeno vprašanje je torej dospelo do tja, ko mora sam cesar posredovati. Ministrska predsednika zadnje čase nista več občevala, tako daleč je že sezalo nasprotje obeh vlad. Cesar pa ju je prišil, da se začno pogajanja iz nova ter da se poskusi vendarle doseči sporazumljenje. Mnogo upanja pa ni, ker je Szell neomajen v svojih zahtevah.

(Proti-avstrijske demonstracije.) Dne 28. m. m. so se vrstile na Ogrskem velikanke demonstracije proti avstrijski himni. Udeležilo se

ih je okoli 15000 prebivalcev, ki so klicali: Proč z „Bog obrani“, tudi proti klicem na skupno armado ni hotelo biti ne konca ne kraja. Policija ni mogla ničesar opraviti in tudi vest, da je bil pripravljen eskadron huzarjev in stotnija pešcev, ni prav nič uplivala na razburjeno množico. To se godi na mažarskih tleh, ne da bi oblastvo krepko vmes poseglo.

(Trozvezja obnovljena) V Berlinu so v soboto podpisali dogovor, s katerim se nesprenmenljivo obnovila dosedanja trozvezna pogodba. V diplomatskih krogih se naglašja s posebnim veseljem, da se je obnovila nesprenmenjena dosedanja trozvezna pogodba. Ugovori, ki jih je s početka navajala Italija v sled francoskega pritiska, niso prišli do veljave, ker jim ni pritrdila Nemčija. Nova, oziroma obnovljena trozvezna pogodba se ne objavi, kakor se tudi pri dosedaj.

(Laški kralj) Uradne vesti iz Rima poročajo, da laški kralj tekom tega meseca obišče Petrograd, proti koncu avgusta pa Berlin. Na tem potovanju ga bosta spremljevala zunanji in notranji ministri.

(Rusija in Bolgarija) Vojaška pogodba med Rusijo in Bolgarijo se je baje sklenila o priliki bivanja bolgarskega kneza na Ruskem. V dogodbi se zavezuje Rusija, prisluščiti Bolgariji, ako bo trebalo, na suhem in na morju. Nasprotno pa bo tudi Bolgarija z vso svojo oboroženo silo Rusiji na razpolago, ako bi se zapletla v Aziji. Tudi svoji obe luki s premočom vred prepusti v mirnem času ruskemu brodomu.

(Kronanje Eduarda VII.) Angleškemu kralju se je zdravje zboljšalo, da Angleži upajo najboljše. V torek se je vršila velika vojaška parada, katero je nadziral princ Waleski in kraljica je z vsemi tujimi odličnimi gosti parado gledala. To je dokaz, da je kralj izven nevarnosti. Ali vendar je nemogoče reči, kedaj se bo vršilo kronanje. Kralj si ga želi čim prej. Govori se, da bo kronanje že konca avgusta ali sredi septembra ali med 24. sept. do 2. oktobra. Vsekakor se bo vršilo kronanje kralja še letos, če se stanje Edvarda zopet ne poslabša in če ne pride — smrt.

(Boj Nemštva s Slovanstvom) Berolinski dopisnik petrogradskega „Novoje Vremja“ prinaša pregled gibanja pruske vlade, da dobi od parlamenta nove stotine milijonov za nasilno ponemčenje in osiromašenje Poljakov. Iz govorov nemških govornikov in iz časnikov, ki so zagovarjali sprejem vladne predloge, jemlje dopisnik izjave, iz katerih se more razvideti, da Nemci ne gredo samo zoper Poljake, nego so voljni sprejeti boj proti vsemu Slovanstvu. Vendar ni ga zla brez dobrega in celo gibanje Prusije proti Poljakom ima za posledico probujenje slovanske zavesti v pteganjih Poljakih.

(Južna Afrika) Lord Kitchener je brzojavil, da se je v Transvaalu udalo 11 225 Burov z 10 843 puškami, v Oranju pa 5 395 Burov z 5280 puškami. Listina iz kapske kolonije še ni popolna. Kitchener je brzojavil burskim generalom, da se jim zahvaljuje, ker so olajšali predajo. Način, kako so Buri položili orožje, je všeč angleškemu kralju in narodu, ki Bure srčno pozdravlja kot svoje prijatelje. Kitchener se nadeja, da bo nastal sedaj v Južni Africi čas popolnega pomirjenja. Buri na Sv. Heleni v jetništvu so prisegli zvestobo angleškemu kralju. Sodi se, da je tudi general Cronje prisegel zvestobo Angliji. Buri se v kratkem vrnejo v Južno Afriko. Transval in Oranje se bosta odlej menda po novem upravljal. Razdelili se bosta na okraje, v katerih bodo uradovali guvernerji.

Razne stvari

(Velikanska iznajdba) Artilerijski polkovnik Humbert v Parizu je iznašel napravo, ki se brez posebnih težkoč nadene puškam in topovom in ki odstranjuje dim, vsak pok in prepreči, da se niti ogenj iz strelne naprave ne pokaže.

(Katastrofa na Martinique) — telefon. „Journal“ poroča: Ravnatelj telefon. urada v Port de France, Garnier Laroche, je 8. maja malo pred 8. uro telefonsko govoril z uradom na St. Pierre. Uradnik v St. Pierre mu je pravil, da je pričakovati katastrofe, ker je vse mesto v oblakih pepela. Nato je čul ravnatelj nakrat hropenje in stek, kakor bi bil kdo zadavljen. V tistem hipu je prišla katastrofa, uradnik je umrl ob aparatu. Tudi neki drug uradnik je govoril z Fortom de France in se norčeval iz bojazni tovarišev. Nakrat je čimolknil. Zadušilo ga je s 40 000 drugimi.

(Kako kje sije sonce) Najbolj solnčna dežela v Evropi je Španija, tam sije sonce na leto več kot 3000 ur. Za njo pride Italija z 2360, Francija z 2100, Avstro-Ogrska z 1900, Nemčija z 1700 in Anglija z 1400 urami. Ali če tudi sije v Angliji sonce najmanj časa, pada tam največ dežja in snega. V Londonu pada 10krat več dežja nego v Parizu.

Slovenskim abiturijentom!

Prihaja se je čas, ko se ima odločiti marsikateri abiturijent za oni važen korak v življenju, ki mu ima biti prvi in merodajen na poti do njegovega poklica. Med mnogimi pomisleki, ki motijo posebno slovenskega dijaka ob določevanju njegovega bodočega stanu, stopita si v posebno ostrem nasprotju — na eni strani ponos ter iskrena ljubezen do svojega naroda, kojemu pomagati in žrtvovati vse je bistven sklep čistega slovenskega značaja — a na drugi strani posebno gmočno slabo stanje.

Olajšati slovenskemu dijaštvu to težko odločitev ter pomagati mu na poti do njegovih narodnih in socialnih ciljev, je bila vže dolgo resna skrb naše domovine, ki je čutila živo potrebo po narodnem razumnistvu ter krepkem vodstvu.

Dolgo vrsto let obstojajo v drugih vseučilišnih mestih dijaška društva z lepim namenom, pomagati potrebnemu slovenskemu dijaku, ter mu svetovati čez vsakdanja življenska vprašanja, biti mu veran prijatelj in svetovalec v stremljenju za stavljenimi si smotri. Potrebo po takem društvu čuteč, ustanovili smo tudi v Pragi društvo z enakim namenom, reševati označeno nalogo na pram vsem Slovincem, ki prihajajo učiti in pripravljati se za svoj bodoči poklic med vzgledne nam brate Čeha. Ob pomoči raznih podpornih društev, sosebno „Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi“, ter mnogih drugih, nam naklonjenih čeških društev, kakor tudi ob splošni nam naklonjenosti češkega razumnistva, dana je vsakemu slovenskemu dijaku, tudi najrevnejšemu, ugodna prilika, izobraziti se brez velikih življenskih skrbi po vzorih širšega slovanskega duha. Česar se učimo drugod v sovraštvu od strani neprijaznih nam tujcev, imamo tu v svežem čistem slovanskem duhu tako lepo izraženo, da nas s silo uči in bodri vsak čut ukaželjne narave. Praga je pač tip prodirajoče slovanske kulture, koja je podčrtala v njej vsako zgodovinsko črto s krvjo in napredkom; naj le omenjamo vzgledno nar. gospodarsko stanje, trgovino in cvetočo obrt — a na drugi strani umetnosti, glasbo in slikarstvo itd.

Vsled tega vabimo najplejše svoje bodoče tovariše v Prago ter prosimo, da se obračajo glede informacij do podpisanega odbora društva „Ilirija“, koji si je postavil nalogo, stati tudi v počitnicah cenj. tovarišem abiturijentom v vsem z odkritosrčnimi nasveti na strani, ter preskrbeti ob morebitnem prihodu vse potrebno po želji posameznikov.

Za čas počitnic (od 1. julija do 1. oktobra) prosimo, da bi naslavljali pisma na posamezne člane:

Evgenij Sajovic, pravnik, Kranj, Kranjsko. Julijan Pavliček, pravnik, Bovec, Primorsko. Miloš Meža, pravnik, Velenje, Spodnje Štajarsko.

Razen navedenih članov dajo radevolje tudi ostali člani društva „Ilirija“ cenj. tovarišem zaželjena pojasnila.

Z bratskim pozdravom za odbor

Julijan Pavliček
t. č. tajnik

Evgenij Sajovic
t. č. predsednik

Podpisani naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je naša ljubljena hčerka, oziroma sestra

Ida Kreft

dne 30. junija 1902 ob 4, 6 uri popoldne po dolgi in mučni bolezni, sprejemši sv. zakramente za umirajočo, sklenila svoje plemenito življenje, stara 27 in pol leta.

Pogreb se je vršil dne 2. julija ob 9 uri popoldne od hiše žalosti v Bizerjanih.

Sv. maša zadušnica se služi v farni cerkvi Sv. Jurja.

Bizerjane, dne 1. julija 1902.

Ivana Kreft, mati Dr. Leon Kreft, Ivan Kreft, brata

Izurjeni trgovski pomočnik

se sprejme v tvečko Josip Černelča v Sv. Petru pod Sv. Gerami (Königsberg), Štajarsko.

ATA ATA ATA ATA ATA ATA ATA ATA ATA ATA

Slavnemu občinstvu v blagohotno pozornost!

Ugovarjam se navadnemu naznanilu, da sem prišel
v Celju, Nove ulice št. 11

pleskarski in slikarski obrt.

Izvršujem vsa v moji stroki spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekorativne slikarje, imitacije vsakovrstnega lesa, črkošlikarska dela na steklo, les itd. Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah. (277) 3-1

Vedno točno in najboljšo potrebito zagotavljam, se priporočam predstavi duhovščini in cenjenemu slov. občinstvu v mnogobrojna naročila.

Z najodličnejšim spoštovanjem

FERDINAND SIKOŠEK

pleskarski in slikarski mojster

v Celju, Nove ulice števil. 11.

Bratje Sokoli!

V nedeljo priredimo društveni izlet na Ostrožno. Za ta izlet se bodo vršile redne cene v 4 dele. Zvečer ob 8. uri v telovadnici šolske šole. K tem vajam vabimo vse brate Sokole, ki se nameravajo udeležiti tega izleta. Pri tej ceni se bodo naznanili bratom Sokolom slipe odhoda glede uvrstitve s četo. Na zvečer! Za odbor:

Dr. Ivan Dečko
t. č. starosta.

Jože Smertnik
t. č. nabavnik.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 2 oziroma 3 sob, kuhinje in kleti ali samo 2 sob brez kuhinje, pripravno za kakega umirovljenega gospoda ali stranko ki hoče imeti lepo, zračno in zdravo stanovanje, se da s 1. avgustom t. l. v najem. Hiša stoji ob veliki ali državni cesti, blizu cerkve in železniške postaje. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe

Županstvo Sv. Peter v S. d.

(270) 1

Župan: St. Mastnak.

Šolska stavba.

V nedeljo, dne 6. julija 1902, ob 2. uri popoldne oddala se bode potem zniževalne dražbe šolska stavba na Blanci pri Sevnici. Celo stavbena svota je preračunjena na 12819 K. Vsako delo se bode potem dražbe posebej oddalo. Stavbeni načrt in troškovnik sta pri podpisnem krajnem šolskem svetu na ogled postavljena. P. n. dražitelji imajo pred dražbo 10% vadij položiti.

Krajni šolski svet na Blanci

dne 1. julija 1902.

(274) 1

A. Skalovnik.

Zahtevajte povsod dvakrat žgani

Cvekov brinovec

od FR. CVEKA, Kamnik, Kranjsko.

Blag. gosp.

Piccoli,

lekarnar

Ljubljana.

Pri neki gospe, katera je trpela dolgo časa na nervoznost, sem vporabljal s izvrstnim uspehom Vaše lezennato vino. Prosim torej, pošljite mi nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. kr. štadni zdravnik.

Raštelj, števil. 19.

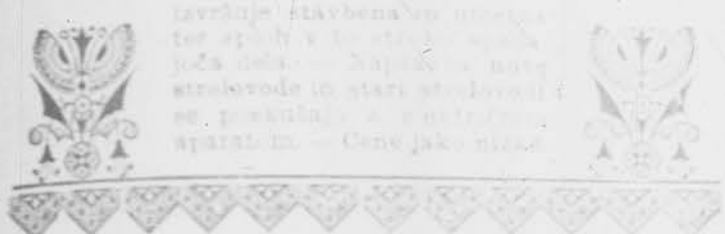
V Gorici, 6. junija 1901.

— Je v razprodaji v lekarnah v Celju, Mariboru itd. a K 240 steklenica.

(262) 10-1

Josip Kregar

stavbeni in galanterijski klepar v Celju

Odda se stavba

pre in dozidanja hiše št. 86. v Sevnici v sveto pridobitve treh ocnih sob in telovadnice. Ustna značilna dražba se vrši v nedeljo, 20. julija ob 3 uri v občinski pisarni v Sevnici. Stavba se odda skupaj le enemu podjetniku. Izklicana cena je 16337 K 29 v. Stavbeni operat, sestoji iz stavbenih načrtov, prevdanka stroškov in stavbenih pogojev je na ogled v občinski pisarni. Vsak licitant mora pred licitacijo položiti varščino 5%, izključne cene.

Krajni šolski svet v Sevnici

do 2. julija 1902

(271) 2-1 Načelnik: Ludvik Smoje

Na prodaj

Na Doleh pri Sv. Križu štiri ure od Litje ali od Zidanega mosta, pri skrajni cesti, deset minut od farne cerkve Dole oddaljeno, je posestvo naprédaj. Obstoja iz 100 oralov hoste z mecesni in smrekami zasajene, 35 let stare, 70 oralov hoste, hrastove, borove in bukove, 40 oralov košenice, 19 oralov njiv, 3 hiše in zraven spadajočih gospodarskih poslopj. Posestvo je popolnoma arondirano. — Natančno se izve pri Mariji Koprivnikar v Litji h št. 32.

V najem.

Podpisano županstvo odda z novim letom t. j. s 1. januarjem 1903 v najem

veliko krčmo in mesarijo

ki je na dobrem glasu in h kateri spadajo lednica, kleti in hlev. Vse to se nahaja tik farne cerkve.

Kdor želi to prevzeti, naj se oglasi pisмено ali ustmeno najkasneje do

1. septembra t. l.

pri podpisnem županstvu, kjer se izve na tačnejše pogoje.

Županstvo Št. Pavel pri Preboldu

(257) (Savinska dolina) 3-3

Naznanilo.

Priporočam slavnemu občinstvu svojo gostilno; točim vedno sveže marendo pivo in izvrstna domača vina; dobili so vsaki čas mrzla jedila. Vabim vse vlijudo z veselejšim vabljenjem.

M. Zagode, Ostržna pri Celju.

AMERIKO

Kraj belgijski poštel parnik.

Red Star Line in Antwerpen parnikov v Novi Jork in Filadelfijo

Koncessijsna od vsa o. k. v. Antwerpen v. l. 1902. Parikarja Jane Red Star Line, Danaj IV. Wieringstet 20-20-10

Jelly Papper, Antwerpen, No. 2, Leidsdijk.

Cene nizke.

Pozor!

Vsa kovinska posoda se izvešuje zanesljivo in celovito. Pancer-Verzice iz belgijskega srebra po 6 kr. gram. Cse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Vse ure so izdelane v belgijski kraljevi hiši. Vse ure so izdelane v belgijski kraljevi hiši. Vse ure so izdelane v belgijski kraljevi hiši.

Kdor hoče kupiti ceno, dobro in pošteno blago, naj se potrdi v to veliko zalogo, ki jo imamo v našem domu.

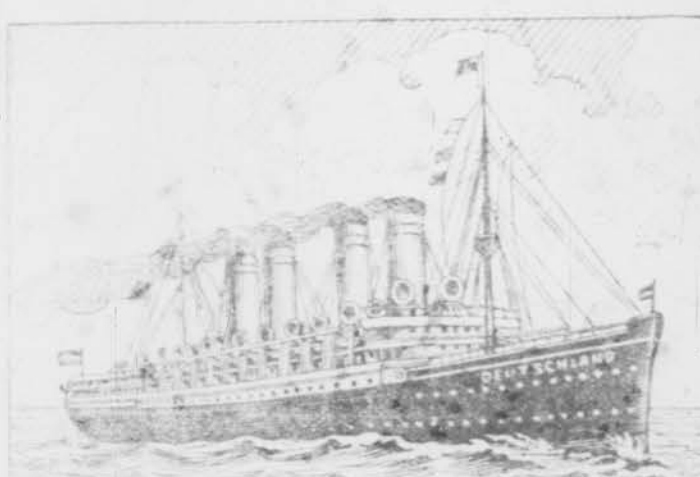
RAFAEL SALLMIČ

Najtočnejša
najcenejša
popravila!

Priznana
izborna, cenó
blago!

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Največje, najhitrejše

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 9 le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena.

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lste železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer: orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebjev, vijakov in zakov, hišne in kuhinske posode, tehnic, sesalke, mlatil in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbo, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strošna lepenska, traja za obijanje stropov (storje), lončene devl, samokolnice, oprav za strelivode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Južno-štajerska hranilnica

v Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji Sevnica, Gornji grad, Šoštanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje
na zemljiško varnost
— po 5%. —

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek dopoldne.

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kurtorjem, da tam vlagajo denarje svojih varovancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih sodiščih.